

කම්ලෝකතණ

තුන් වැනි කලාපය
1998

සංස්කරණය
අනුරාධ හෙට්ටි ආරච්චි
හමුදා මාලිගා

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය
වෘත්ත විද්‍යා පරිච්ඡේදය ප්‍රකාශනයකි

අගාධ සංස්ථිතිය හා පෘෂ්ඨ සංස්ථිතිය

(ඔබ මෙම පාඩම අවසානයේදී ඉගෙන ගත් සිද්ධාන්තය නම් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ සියලුම වාක්‍යයන්හි එසේම සියලුම භාෂාවන්හි අගාධ සංස්ථිතියක් හා පෘෂ්ඨ සංස්ථිතියක් ඇති බවය. සමහරවිට පාඩම් කීපයකට පෙර එය ඔබට පුදුම සහගත වුවක් වන්නට ඇත. එහෙත් භාෂාව පරිහරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ගැඹුරු ලෙස සිතවගොත් අගාධ හා පෘෂ්ඨ සංස්ථිතිය මනුෂ්‍යයන් විසින් භාෂාව පරිහරණය කරනු ලබන්නේ කෙසේද යන්න තීරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉතා වැදගත් මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලබන බව ඉතා ඉක්මණින් අවබෝධ වනු ඇත.)

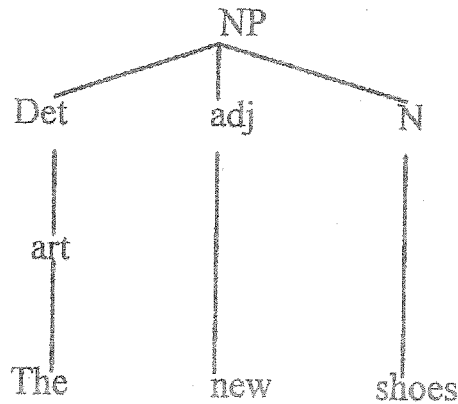
ඉංග්‍රීසි දැනුමක් ඇති අයෙක් ඉංග්‍රීසි කතාකරන වෙනත් අයෙකුට සවන්දෙන අයුරු ටිකක් සිතන්න. සවන්දෙන තැනැත්තා ඔබ යැයි කල්පනා කරන්න. ගුවන් විදුලියේ කාලගුණ වාර්තාවට ඔබ සවන් දෙනවා යැයි සිතන්න. ගුවන් විදුලියේ ඇසෙන්නේ ඉංග්‍රීසි යැයි ඔබ කියනු ඇත. තැත්නම් ගුවන් විදුලියෙන් කාලගුණය පිළිබඳ වාර්තාවක් කරනු ලබන බව පවසනු ඇත. සත්‍ය වශයෙන්ම මේ පිළිතුරු දෙකම නිවැරදිය. තමුත්, ඉංග්‍රීසි භාෂාව ගැන කිසිම දැනුමක් නොමැති අයෙකුගේ පිළිතුරු මේවා නොවන්නට පුළුවන. ඉංග්‍රීසි නොදන්නා තැනැත්තා එම සෝභාවට හෝ ශබ්දයට සවන් දෙයි. මනුෂ්‍යය කටහඩින් එම ශබ්ද නිපදවන බව ඔහුට හැඟී ගියද එම ශබ්දයන්ගේ කිසිදු අර්ථයක් ඔහුට නොදනේ. පෞර්වික අර්ථය තේරුම් ගැනීමට ශබ්ද ශ්‍රවණය කරන තැනැත්තා කළ යුත්තේ කුමක් ද ? මේ ගලා යන ශබ්ද කාලගුණ වාර්තාවක් බව තේරුම් ගැනීමට කළ යුත්තේ මෙයයි. එක්තො ඔහු ශ්‍රවණය කරනු ලබන ශබ්ද තේරුම් සමග සම්බන්ධතල යුතුය. තැත්නම්, කන් තල මත පතිත වන ශබ්දයේ තේරුම් වටහා ගැනීමට ක්‍රමයක් සොයා ගත යුතුය.

අසන්නාගේ මොළයට කා වදින ශබ්දය විග්‍රහ කර පැහැදිලිකර දීමට පරිවර්ථකයෙක් ඔහුගේ මොළය තුළ ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.

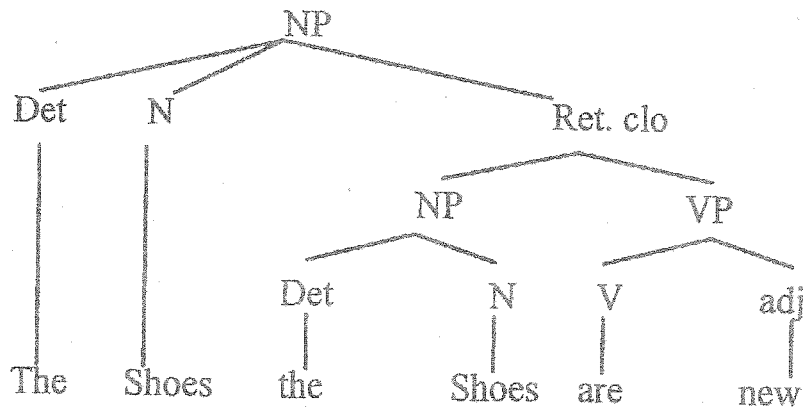
භාෂාවක් තේරුම්ගැනීමේ සාමාන්‍ය ගැටලුව නම් ශබ්දයන්හි අර්ථය සොයා ගැනීමයි. කතාකරනු ලබන ඉංග්‍රීසි වාක්‍යයක් ශ්‍රවණය

කිරීමේදී කොටින්ම මධ්‍ය කළ හැක්කේ එයයි. එහිදී අග්‍රාධ සංස්ථිතියට හා පෘෂ්ඨිය සංස්ථිතියට කළ හැක්කේ කුමක් ද ? පිළිතුර සරලය.

එනම්, මිනුම වාක්‍යයකදී අර්ථය කුමක්ද යන්න පැවසෙන්නේ එම වාක්‍යයේ අග්‍රාධ සංස්ථිතියේය. උදාහරණයක් ලෙස, "the new shoes" යන නාම පාදය ගැන සාකච්ඡා කිරීමේදී එහි ඇති පෘෂ්ඨිය සංස්ථිතිය සොයා ගනිමු.

ඇත්ත වශයෙන්ම එය ඇති වී තිබෙන්නේ ඊට සම්බන්ධිත අන්තර් වාක්‍යයේ (*Relative clause) "the shoes which are new" යන්නෙනි. මේ අග්‍රාධ සංස්ථිතිය තිඟිතය. (embed) එහි අග්‍රාධ සංස්ථිතිය "the shoes are new" වශයෙන් වේ. එය පහත සඳහන් පරිදි පෙන්විය හැකිය.

the new shoes යන නාම පාදයෙහි අර්ථය කුමක් ද ? the shoes are new යන්නෙහි අර්ථය ඉන් කොටසකි. the new shoes have arrived

යන්න යමක් ඔබට පවසන විට පාවහන් අලුත් බව දනගනී. පාවහන් අලුත් බව ඔබට පවසනුයේ පෘෂ්ඨි සංස්ථිතිය නොවේ. වාක්‍යයක අර්ථය ඔබට පවසනුයේ අගාධ සංස්ථිතියෙනි.

අපි නැවතත් කාලගුණ වාර්ථාව තේරුම්ගැනීමේ ගැටලුව කරා යමු. කාලගුණ අනාවැකිය පවසන තිවේදකයා කියන්නේ කුමක්දයි තේරුම්ගැනීමට අප කළ යුත්තක් කුමක්ද ? මෙහිදී අප කරනු ලබන්නේ ඒ ගැන කල්පනාවෙන් තොරව හෝ සිතීමෙන් තොරව වාක්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන අගාධ සංස්ථිතිය තේරුම් ගැනීමයි. වැඩිපුර තිදර්ශන සලකා බලමු.

I pushed her into lake because I wanted to

මෙම වාක්‍යයේ අගට ඇති to යන වචනය ගැන සලකා බලන්න. ජනක ප්‍රතියෝජනයෙන් එහි අගාධයේ අත්තර්ගතවන සම්පූර්ණ වාක්‍යය සොයාගත හැක.

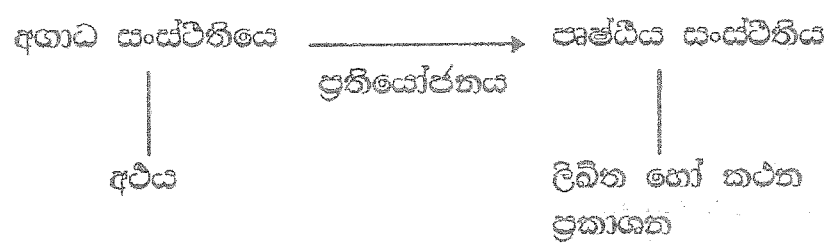
I pushed her into the lake because I wanted to push her into the lake යන්න මෙහි මුල් වාක්‍යයේ මුල් අර්ථය මෙයයි. ඔබ හැමිවිටම එය දනගෙන තිබුණේය. නමුත් පළමු වාක්‍යයේ එම තොරතුරු ඔබට සපයා නැත. "push her into the lake" යන ක්‍රියාකාරක වාක්‍ය පළමු වාක්‍යයේ අත්තර්ගත නොවේ. මේ ක්‍රියාකාරක වාක්‍යය බණ්ඩය අඩංගු වන්නේ අගාධ සංස්ථිතියේ පමණි. මේ අනුව I pushed her into the lake because I wanted to යන අර්ථය ගෙන දෙන්නේ අගාධ සංස්ථිතියෙන් පමණි. කොටින්ම වාක්‍යයෙහි අර්ථය පැහැදිලිවන්නේ අගාධ සංස්ථිතියෙන් ම පමණි.

සන්නිවේදනයේදී ඉංග්‍රීසි කෙසේ භාවිත කළ යුතු ද යන්න පැවසෙන්නේ, සත්‍ය වශයෙන්ම ඉංග්‍රීසි වාක්‍යයෙහි පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියෙනි. අගාධ සංස්ථිතියේ ඇති සියලු තොරතුරු පැවසෙන්නේ කෙසේද යන්න ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියෙන් අපට කියයි. උදාහරණයක් වශයෙන්, "the shoes are new" වාක්‍යයෙහි අත්තර්ගත ඉහත සඳහන් අගාධ සංස්ථිතිය ගැන විකක් සිතන්න. අගාධ සංස්ථිතියේ අත්තර්ගත තොරතුරු ඇතුළත් පණිවිඩයක් හෝ වාක්‍යයක් සෑදීම සඳහා පෘෂ්ඨි

සංස්ථිතිය භාවිතා කළ යුතුය. මානව භාෂාවකින් එම පණිවිඩය දිය යුත්තේ කෙසේද යන්න පැවසෙන්නේ පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියෙන්මය. මෙහිදී එක් අගාධ සංස්ථිතියකට පෘෂ්ඨි සංස්ථිති දෙකක් අපි ගනිමු. මෙම මතකයට නගාගත හැකි පරිදි ඉන් එකක් "the shoes which are new " යන නාම පාදයයි. දෙවැන්න "the new shoes" යන්නයි මෙහිදී අගාධ සංස්ථිතියෙහි අන්තර්ගත තොරතුරු හෝ පණිවිඩ පැහැදිලි කළ යුත්තේ කෙසේදැයි අපට පවසන්නේ පෘෂ්ඨි සංස්ථිතිය බව මතක තබාගත යුතු ප්‍රධාන කරුණයි.

සෑම ඉංග්‍රීසි වාක්‍යයකම අගාධ සංස්ථිතිය එම වාක්‍යයෙහි පෘෂ්ඨි සංස්ථිතිය අනුව සාකච්ඡා කළ හැකි බව දැන් මෙම පැහැදිලිව පෙනෙනවා ඇත. වාග්‍යාලපයක අර්ථය ගැන අප දනගත යුත්තේ කුමක් ද යන්න අගාධ සංස්ථිතිය පවසයි. අගාධ සංස්ථිතියේ අන්තර්ගත තේරුම අවබෝධ කර ගැනීමට අප දනගත යුත්තේ කුමක්ද යන්න පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියෙන් ප්‍රකාශ වේ.

නමුත් අගාධ සංස්ථිතිය පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියට සම්බන්ධවන්නේ කෙසේද ? යම් ප්‍රකාශනයක අර්ථය සන්නිවේදනයේදී වාග්‍යාලපයේ අර්ථයට සම්බන්ධවන්නේ කෙසේද ? මෙම දත්තා මේ ප්‍රශ්නයට පිලිතුර අගාධ සංස්ථිතිය ප්‍රතියෝජන මගින් පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියට සම්බන්ධ වේ. ප්‍රතියෝජන මගින් අගාධ සංස්ථිතිය පෘෂ්ඨි සංස්ථිතියට පරිවර්තනය කෙරේ. මෙම කාර්යයේදී අගාධ සංස්ථිතිය හා පෘෂ්ඨි සංස්ථිතිය අතර පාලමක් සේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ ප්‍රතියෝජනයයි.

මෙම දුටු පරිදි සියලුම ප්‍රතියෝජන තිහි ක්‍රියාත්මක කළයුතු නොවේ. බොහෝමයක් (ප්‍රතියෝජන) වෛකල්පිකය. "The new shoes" හෝ නැතිනම් "The shoes are new" හෝ නැතිනම් "The shoes are new" යන්නෙන් කුමක් භාවිතා කළ යුතුදැයි අපට තෝරා ගත හැකිය.

හානාව තේරීම් ගණනාවක් අපට ඉදිරිපත් කරයි. නමුත් අප තෝරා ගන්නා එක් එක් තේරීම අනෙක්වා පවු කරයි. Steel (වානේ) වැනි අප්‍රාණික නාමයක් අප තෝරාගතහොත් සාමාන්‍ය ඉංග්‍රීසි භාවිතයේදී Hope (බලාපොරොත්තුවෙනවා) වැනි ක්‍රියා පදයක් සමග භාවිතයට ගත නොහැකි අතර එම ක්‍රියාව සඳහා සප්‍රාණික නාමයක් කර්තෘ වශයෙන් තිබිය යුතුය. මෙය සත්‍ය නොවේ නම් පහත සඳහන් පරිදි ව්‍යාකරණානුකූල නොවූවක් ජනිත වීමට ඉඩ ඇත.

steel hopes to dance the rhumba

සමහර ලේඛකයන් මේ තීනි හිතා මනාම කඩකරති. එසේ කරන්නේ නැවුම් ප්‍රබල හානාවක් නිපදවීම සඳහයි.

steel sings with the joy of strength.
 Iron gramles as the gimders strain.
 The street cars tremble on the rusty length.

අපේ දෛනික සාමාන්‍යයේදී හෝ ලේඛනයේදී Steel (වානේ) වැනි නාම පද වලට පසුව ගායනා කිරීම හෝ ගිහිරුම්දීම වැනි ක්‍රියාපද යෙදීම විරලය. අපි තීනි අනුගමනය කරන නමුත් කවියෝ ඒවා කඩති.

ඉංග්‍රීසි කිසිවක් නොදන්නා රටවල් වල වැසියන්ට ඉංග්‍රීසි ඉගෙනීමට අවශ්‍ය තීනි හැදිරීමට දිගුකලක් ගතකිරීමට සිදුවේ. පලපුරුදු ලේඛකයෝ අපේ සිතුවිලි ප්‍රබෝධමත්කර අප උදෙසා නව ලොවක් බිහි කිරීම සඳහා මේ තීනි හිතාමනාම කඩකරමින් ක්‍රියා කිරීම විශ්මයානුකූල බව පෙනේ. එක් කරුණක් සහතිකය. එනම්, කවීන් ක්‍රියා කරන ආකාරයෙන් එය සාධිතව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අපේ හානාව පිලිබඳව පුණි අවබෝධයක් අපට අවශ්‍යය.

අපේ හානාව සාමාන්‍යයෙන් ක්‍රියාකාරීවන අත්දම දනටමත් අපි හදාරන්නෝ වෙමු. ලේඛකයෝ සමහරවිට තීනි වෙනස් කරන්නේ වී නමුදු ඔවුන්ගේ අදහස් තේරුම් යාමට නම් ඔවුන්ට ඒවා වැඩිදුර වෙනස් කල නොහැක. එසේම හානාව සම්බන්ධයෙන් අත්හදා බැලීම් කිරීමට

පෙර දැනටමත් ඔබ අධ්‍යයනය කරමින් සිටින සිද්ධාන්තයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබිය යුතුය.

භාෂාව, එය භාවිත කරනු ලබන හැම මනුෂ්‍යයෙකු සේම සංකීර්ණය. එහෙත් අප මිනිසුන් තිරීමට එය අත්‍යවශ්‍යය කොටසකි. එහෙයින් එය විත්තාකර්ෂණීය ය. භාෂාව අධ්‍යයනයෙන් අපි අපිම අධ්‍යයනය කරන්නෝ වෙමු.

Transformational Grammar කෘතියේ එන "Deep Structure and Surface Structure" ලිපියෙහි පරිවර්තනයකි.

කපුගොල්ලුවේ ආනන්දකිත්ති හිමි
වාග්විද්‍යා විශේෂවේදී අවසන් වසර.